

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika

0125 Oslo

Kripos

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/157056 - 23

16.12.2020

HØRING – ENDRINGER I COVID-19-FORSKRIFTEN – REISEREGISTRERINGSSYSTEM

Det vises høring fra Justis- og beredskapsdepartementet om forslag til endringer i covid-19-forskriften, med tilhørende oversendelsesbrev fra Politidirektoratet av 15. desember 2020. Det er i oversendelsesbrevet bedt om innspill innen 16. desember 2020 kl. 10.00. Kripos gir i det følgende innspill til enkelte av punktene i høringsnotatet.

Innledningsvis bemerkes det at det generelt er utfordrende å gi innspill av ønsket kvalitet sett hen til den svært begrensede og betenkelig korte tidsfrist. I det følgende knyttes det kommentarer til enkeltstående punkter.

Politiets rolle og tilgang til systemet

Politidirektoratet legger i oversendelsesbrevet til grunn at politiet ikke har behov for direkte tilgang til opplysningene i registeret, men at politiet kan få tilgang til nødvendige opplysninger i forbindelse med etterforskning/straffeforfølgning gjennom straffeprosesslovens bestemmelser. Kripos slutter seg til direktoratets vurdering hva gjelder tilgang for etterforskningsformål.

Det fremgår i samme punkt at politiet på grensen ikke skal foreta noen systematisk kontroll av om de reisende har registrert seg i systemet, og at registrering ikke er noe innreisevilkår eller vilkår for bortvisning av utlendinger. Politidirektoratet vurderer at etableringen av systemet således ikke vil påvirke politiets oppgaver i grensekontrollen. Det fremgår imidlertid av høringsnotatets punkt 2.1 at etableringen av en slik registreringsordning vil styrke myndighetenes arbeid med å følge opp etterlevelse av karantenereglene, og at det kan tenkes at systemet kan være et nyttig verktøy på lengre sikt for politiet for eksempel dersom grensekontrollen på indre grense avvikles og det er aktuelt med økt territorialkontroll. Kripos antar imidlertid at et slikt register vil kunne være nyttig i politiets grensekontroll, for eksempel for å estimere antatt trafikk for å prioritere og dimensjonere kontrollressursene.

Kripos legger for øvrig til grunn at registrering av opplysninger i politiets sentrale registre må vurderes etter politiregisterlovens eksisterende hjemler.

Kripos

Personer som omfattes av registreringsplikten

Enkelte grupper personer er foreslått unntatt fra registreringsplikten, jf. forslaget til ny § 5 b annet ledd bokstav a-h.¹ I bokstav g er det foreslått unntak for skjermingsverdig personell i Etterretningstjenesten og Politiets sikkerhetstjeneste. Kripos kan ikke se at begrepet *skjermingsverdig personell* er definert i forslaget. Vi finner slik manglende klarhet uheldig særlig hvis det er tale om en straffesanksjonert plikt og stiller videre spørsmål ved om ikke tilsvarende behov også vil omfatte ansatte i andre etater. Dette gjelder i hvert fall politiet utover PST. Grensepasseringer i forbindelse med eksempelvis spaning, informantbehandling, vitnebeskyttelse mm vil kunne være svært sensitivt. Etter vår vurdering bør benevnelsen Politiets sikkerhetstjeneste byttes ut med *politi* som vil favne ansatte i PST, og samtidig andre ansatte i etaten med tilsvarende skjermingsbehov. Ved å bruke *politi* i ubestemt form vil man også innbefatte svensk og finsk *politi* som kommer inn til Norge, enten i form av bistand til norsk *politi* eller er fortsatt forfølgning eller spaning etter Schengenkonvensjonens bestemmelser.

Opplysninger som kan registreres

I forslaget til ny § 5 b første ledd bokstav a-i fremkommer hvilke opplysningskategorier som kan registreres. I høringsnotatets punkt 4.5 understrekes det at det er behov for å registrere personalia, kontaktinformasjon og informasjon som kan bidra til sikker identifisering, som for eksempel et unikt ID-nummer. Forslaget § 5 første ledd bokstav a sier imidlertid at det skal registreres "navn, fødselsdato, kontaktinformasjon og *eventuelt* fødselsnummer eller annen unik identifikator" (vår utheving). For å sikre formålet med behandlingen er det nødvendig at opplysningene oppfyller krav til kvalitet, herunder at registrerte kan identifiseres tilstrekkelig. Det bør etter vår vurdering være et krav om at en unik identifikator oppgis, og at dette således ikke bør gjøres valgfritt for den som skal registreres.

Straff

Det fremkommer av høringsnotatet punkt 4.10 at departementet ikke har konkludert på om brudd på registreringsplikten skal straffesanksjoneres. Etter vår vurdering gir ikke høringsnotatet et godt grunnlag for å uttale seg om spørsmålet om straff. Kripos avstår derfor fra å kommentere spørsmålet.

De registrertes rettigheter

Det foreslås at opplysningene skal slettes etter 20 dager.² Samtidig legges det til grunn at opplysningene for eksempel skal kunne brukes av Arbeidstilsynet for kontroll av arbeidsgiveres ivaretagelse av smittevern.³ Som påpekt vil politiet også kunne benytte seg av opplysningene ved etterforskning. Kripos stiller spørsmål ved om en slettefrist på 20 dager er for kort, da vi antar at det ved både etterfølgende kontroll, etterforskning og smittesporing kan være behov for opplysningene i en noe lenger periode.

Avslutningsvis påpeker Kripos at høringsnotatet ikke behandler spørsmålet om de registrertes rettigheter, for eksempel bestemmelser om rett til innsyn og retting. Kripos legger til grunn at det er fordi personopplysningsloven gjelder utfyllende, slik at rettighetene anses ivarettatt. Det antas imidlertid at dette er en problemstilling med liten praktisk betydning grunnet kort slettefrist.

¹ Jf. høringsnotatets punkt 4.4.

² Jf. høringsnotatet punkt 4.9.

³ Jf. høringsnotatet punkt 4.6.

Med hilsen

Ketil Haukaas
assisterende Sjef Kripos

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler:
Emilie Hornfelt Paulsen
rådgiver